

BARNEOMBUDET

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref:	Vår ref:	Saksbeh:	Arkivkode:	Dato:
	11/00819-3	Tone Viljugrein	356;O;VOK	30.08. 2011

Hørings svar om rituell omskjæring av gutter

Vi viser til høringsnotatet sendt 26.04.11 med forslag om lovregulering av rituell omskjæring av gutter.

Barneombudet ser at det kan være hensiktsmessig med en lov som sikrer ivaretagelsen av guttebarn når de skal omskjæres. Vi forstår at departementet har til hensikt å beskytte barna når det vil innføre en lovregulering av denne praksisen. En lovregulering forutsetter imidlertid at man aksepterer at små gutter utsettes for dette inngrepet.

Barneombudet holdning er at guttebarn ikke skal kunne omskjæres før de selv har mulighet til å gi et reelt samtykke til inngrepet. I stedet for å lovregulere noe som Barneombudet mener er en krenkelse av barnets rett til å bestemme over egen kropp, bør Helse- og omsorgsdepartementet sette en nedre aldersgrense på omskjæring av gutter. Ombudet mener departementet omgår en diskusjon knyttet til barnets rettigheter jf barnekonvensjonen når det i stedet for å diskutere aldersgrense eller et eventuelt forbud, presenterer et lovforslag som regulerer denne praksisen.

Barneombudet mener at hvis myndighetene virkelig har til hensikt å beskytte guttebarna, vil en nedre aldersgrense være veien å gå. Barneombudet kan derfor bare støtte en lovregulering av rituell omskjæring hvis myndighetene ikke klarer å etablere en slik aldersgrense.

Barneombudet har forståelse for at muslimske og jødiske trossamfunn, hvor omskjæring av guttebarn har blitt praktisert i flere tusen år, kan oppleve vårt standpunkt som uforståelig, kunnskapsløst og krenkende. Vi håper likevel at vårt standpunkt kan bidra til at trossamfunnene selv kan begynne å problematisere og diskutere denne tradisjonsbundne praksisen.

Barneombudet har heller ikke til hensikt å krenke barn og unge som allerede er omskåret. Dette er det viktig for oss å understreke når vi går ut og gjør vårt standpunkt kjent.

Tar ikke stilling til forslagene i høringsnotatet

Barneombudet har ikke tatt stilling til de ulike forslagene i høringsnotatet. Vi vil i stedet argumentere for hvorfor vi mener praksisen kan være problematisk i forhold til artikler i barnekonvensjonen.

I høringssvaret vil Barneombudet først diskutere foreldrenes ansvar og bestemmelsesrett versus barnets rettigheter. Vi vil også si noe om barns rett til beskyttelse, som er en av de tre grunnpilarene i barnekonvensjonen. Dernest vil vi diskutere omskjæring av gutter opp mot følgende artikler i barnekonvensjonen, i nevnte rekkefølge:

Art 24) Barns rett til å bli beskyttet mot tradisjonsbundet praksis

Art 3) Barns beste

Art 12) Barns rett til å gi uttrykk for sin mening

Art 14) Barns tanke-, samvittighets- og religionsfrihet

Avslutningsvis vil vi oppsummere disse og gi uttrykk for vårt standpunkt i saken.

Barneombudets arbeid med høringssvaret

Under arbeid med høringssvaret har Barneombudet hatt flere ulike møter med fagfolk på området, for eksempel jurister, psykologer og representanter for ulike trossamfunn. To av disse møtene skal nevnes spesielt her:

I mars arrangerte Barneombudet et arbeidsmøte for å diskutere ikke-medisinske inngrep på barnekroppen. Det Mosaiske Trossamfund og Islamsk Råd Norge var til stede på dette møtet sammen med ulike fagfolk som jurist, lege, jordmor, psykolog, piercer og tatovør.

Ved skolestart i høst hadde vi et møte med en gruppe omskårne ungdommer som delte sine erfaringer og tanker med oss.

I tillegg har vi mottatt flere innspill fra fagfolk og privatpersoner over hele landet.

Barns rettigheter i barnekonvensjonen

Barnekonvensjonen gir barn særlige rettigheter i kraft av å være barn. Barnekonvensjonen er tatt inn i menneskerettighetsloven, og gjelder som norsk lov. Det betyr at Norge må følge konvensjonens forpliktelser til å ivareta barns rettigheter.

Helse- og omsorgsdepartementet legger til grunn for lovforslaget at rituell omskjæring av gutter ikke kan anses for å være i strid med verken den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) eller barnekonvensjonen, uten at Barneombudet kan se at dette er drøftet. I motsetning til departementet, mener Barneombudet at rituell omskjæring kan være problematisk i forhold til barnekonvensjonen.

I Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child (Unicef 2007) heter det at alle former for kjønnslemlestelse og omskjæring bør bli sett på i lys av barnekonvensjonens prinsipper.

Foreldrenes bestemmelsesrett versus barnets rettigheter

Barnekonvensjonen har flere artikler som på den ene eller andre måten omtaler foreldrenes ansvar: Artikkel 3, nummer 2, sier at staten skal sikre barnet den beskyttelse og omsorg som

er nødvendig for at barnet skal ha det bra. Det betyr at barnet har rett til omsorg. Samtidig må staten ta hensyn til rettighetene og pliktene som følger foreldrene og andre som har det juridiske ansvaret for barnet.

Videre sier artikkel 5 i barnekonvensjonen noe om foreldrenes ansvar for å gi barnet veiledning, og artikkel 18 sier at foreldrene har hovedansvaret for barnets oppdragelse og utvikling. Barnets beste skal komme i førsterekke.

Barnets beste er barnekonvensjonens mest sentrale begrep¹ og omtales i artikkel 3. Denne artikkelen diskuteres mer utførlig senere i høringsvaret.

Foreldreansvaret er regulert i barneloven § 30. Her heter det at foreldre har rett og plikt til å ta avgjørelser for barnet i personlige forhold.

Jf § 30 i barneloven er foreldreansvaret altså todelt: Det gir foreldrene en plikt til å gi omsorg for barnet, og en rett til å bestemme for barnet i personlige forhold. Det at foreldrene har denne omsorgsplikten, er med på å sette en begrensning for hvilke beslutninger de faktisk kan ta på vegne av barnet. Det følger av barneloven at foreldreansvaret skal utøves på bakgrunn av barnets interesser og behov. Med andre ord: Foreldrenes bestemmelsesrett over barnet er ikke absolutt. Den må håndteres ut fra hva som anses som det beste for barnet.

Så lenge barneloven sier at foreldreansvaret skal utøves ut fra barnets behov og interesser, kan man stille spørsmål ved om det at forhuden på penis fjernes samsvarer med dette. Her kommer man igjen inn på diskusjonen om hva som er barnets beste, særlig sett i forlengelsen av foreldrenes plikt og rett til å veilede i religionsspørsmål, en diskusjon vi kommer tilbake til nedenfor.

I bunn og grunn handler diskusjonen om hvor langt foreldrenes bestemmelsesrett kan gå, sett opp mot hva barnet selv bør få bestemme, og i hvilken utstrekning samfunnet kan regulere foreldrenes avgjørelser som tas på vegne av barnet.

Barns rett til beskyttelse

Barns rett til beskyttelse er som nevnt en av de tre grunnpilarene i barnekonvensjonen sammen med retten til liv og utvikling og retten til deltakelse.

Barneombudet mener at et barn har rett til å bli beskyttet mot et ikke-medisinsk begrunnet kirurgisk inngrep som påfører det smerte. Barn har også rett til å bli beskyttet mot å få fjernet en funksjonell kroppsdel når det ikke foreligger verken en åpenbar medisinsk eller helsemessig begrunnelse for dette. Inngrepet er som nevnt heller ikke ufarlig, og kan i seg selv føre til alvorlige komplikasjoner.

FNs barnekomité har utarbeidet en generell kommentar (GC) om gjennomføring av barnets rettigheter i tidlig barndom². Denne generelle kommentaren ble utarbeidet fordi barnekomiteen ikke opplevde at partene, gjennom sine rapporteringer, viet de minste barna tilstrekkelig oppmerksomhet. Her står det under punkt 3 *Små barn er rettighetshavere*, at

”Komiteen er bekymret over at partene, i arbeidet med å oppfylle sine forpliktelser i henhold til konvensjonen, ikke har viet tilstrekkelig oppmerksomhet til små barn som

---

¹ Haugli, Trude i kap 3 *Hensynet til barnets beste* i Høstmælingen, Njål et. al. i ”Barnekonvensjonen. Barnets rettigheter i Norge”, Universitetsforlaget 2008.

² FNs Barnekomité’s generelle kommentar nr. 7 (2005) Gjennomføring av barnets rettigheter i tidlig barndom

rettighetshavere, og til utvikling av en politikk, et lovverk og programmer som kan virkeliggjøre deres rettigheter i denne spesielle fasen av barndommen. Komiteen stadfester at Konvensjonen om barnets rettigheter skal anvendes på en holistisk måte i tidlig barndom, under hensyntagen til prinsippet om at alle menneskerettigheter er allmenngyldige, udelelige og innbyrdes avhengige av hverandre”.

Barneombudet mener at det å beskytte barn mot å bli omskåret vil være et viktig signal fra Norge om at staten ivaretar de minste barna som rettighetshavere.

Barns rett til å bli beskyttet mot tradisjonsbundet praksis - artikkel 24 nummer 3

I barnekonvensjonens artikkel 24 om helse, heter det at partene skal treffe alle effektive og egnede tiltak for å avskaffe tradisjonsbundet praksis som er skadelig for barns helse.

Rådet for legeetikk har uttalt at rituell omskjæring av gutter ikke er i tråd med viktige legeetiske prinsipper, at det er uten medisinsk nytteverdi, og at det ikke bør bekostes av det offentlige. I en kommentar i Tidsskrift for Norsk Lægeforening³ uttaler de:

”Selv ved bruk av lokalbedøvelse medfører inngrepet smerte og er forbundet med en viss risiko for medisinske komplikasjoner”

I samme kommentar oppfordrer de aktuelle religiøse ledere om å arbeide for å erstatte omskjæring med symbolske ritualer som ikke innebærer et kirurgisk inngrep.

Det finnes også forskning som underbygger at omskjæringen, i tillegg til smerten barna opplever i forbindelse med selve inngrepet, også kan medføre fysiske, seksuelle og psykiske konsekvenser⁴.

Barneombudet mener at dette underbygger argumentet om at guttebarn bør beskyttes mot en tradisjonsbundet praksis som omskjæring, inntil de har blitt så store at de kan forstå konsekvensene av inngrepet, og være i stand til å ta denne beslutningen selv.

Barnets rett til å bestemme over egen kropp

Rituell omskjæring er et irreversibelt ikke-medisinsk begrunnet inngrep på en frisk barnekropp. Under inngrepet fjernes en liten del av kroppen, for huden, som har som funksjon å beskytte glansen på penis. Selv ved smertelindring vil barnet kjenne grader av smerte både under og etter inngrepet. Inngrepet er heller ikke risikofritt, ettersom det kan oppstå komplikasjoner, noe også høringsnotatet omtaler.

Barneombudet mener at dette er enda et argument for at guttebarn ikke bør omskjæres før det kan motta og forstå informasjon om hva omskjæring er, hva som skjer under inngrepet, og hvilke fysisk og psykisk konsekvenser dette kan få.

Barns beste - artikkel 3

Artikkel 3 i barnekonvensjonen sier at hensynet til barns beste skal være det grunnleggende hensynet i alle avgjørelser som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsinstitusjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer. Det

---

³ Tidsskrift for Den Norske Lægeforening, nr.25, 2001; 121

⁴ Boyle, Gregory J et.al (2002). *Male Circumcision: Pain, Trauma and Psychosexual Sequelae* I: Journal of Health Psychology Vol 7 (3) 329-343.

betyr at når man skal bestemme noe for barn, må man alltid spørre seg om dette er til barnets beste.

Høringsnotatet holder spørsmålet om barns beste opp mot behovet for å regulere omskjæring, og hva som kan skje hvis man forbyr dette. I høringsnotatet heter det:

”Et eventuelt forbud mot rituell omskjæring ville derimot kunne medføre at de som etterspør inngrepet føler seg ”tvunget” til å benytte ikke-kompetente personer til å utføre omskjæringen. Dette vil ikke være til fordel for guttene det handler om, men vil derimot kunne være i strid med et krav om å sikre ivaretagelse av barns beste⁵”

I følge høringsnotatet har det mosaiske trossamfunn opplyst at omskjæring er den viktigste faktoren i dannelsen av den jødiske identitet. I følge muslimske trossamfunn er rituell omskjæring en markering av guttens tilhørighet til det islamske fellesskapet, og veldig viktig for utøvelsen av den muslimske tro, jf høringsnotatet. Det er derfor ikke vanskelig å tenke seg at jødiske og muslimske foreldre mener å handle til det beste for guttebarnet når de lar det bli omskåret.

Barneombudet stiller likevel spørsmål ved om det er til barnets beste å utsette det for et ikke-medisinsk betinget inngrep hvor det fjernes en funksjonell kroppsdel. Er det til barnets beste at inngrepet er smertefullt, og i verste fall kan medføre komplikasjoner? Og er det til barnets beste at dette gjøres før barnet har mulighet til å si sin mening?

Vurderingen av barns beste er derfor et sentralt element i spørsmålet om omskjæring av guttebarn. Barneombudet mener departementet burde vurdert barns beste knyttet til selve praksisen, ikke bare knyttet opp til spørsmålet om hva et eventuelt forbud kan medføre.

Barns rett til å gi uttrykk for sin mening - artikkel 12

Helse- og omsorgsdepartementet legger til grunn at en avgjørelse om rituell omskjæring er innenfor hva den eller de med foreldreansvaret kan samtykke til på vegne av barnet. Barneombudet mener imidlertid at når det kommer til omskjæring, er det berettiget å stille spørsmål ved hva man kan bestemme i kraft av å være foreldre.

Artikkel 12 i barnekonvensjonen slår fast at barn har rett til å si sin mening i alle spørsmål som vedrører det, og at barnets synspunkter skal vektlegges i samsvar med alder og modenhet. Barnekomiteen skriver i GC nr.12⁶ at som generelt prinsipp innebærer dette at partene skal strekke seg langt for å sørge for at fortolkningen og gjennomføringen av alle andre rettigheter i konvensjonen skjer med denne rettigheten som styrende prinsipp. Videre innebærer dette at barnet har rettigheter som gir det innflytelse over sitt eget liv, og ikke bare rettigheter på grunn av sin sårbarhet (retten til beskyttelse), eller sin avhengighet av voksne (retten til omsorg), jf GC nr.12.

Små barn har ikke samtykkekompetanse. Mange guttebarn omskjæres når de bare er noen dager gamle. Så små barn kan ikke gi uttrykk for sin mening ut over det å protestere med skriking i forbindelse med selve inngrepet, og smerter mens såret gror.

---

⁵ Høringsnotat Rituell omskjæring av gutter, side 32-33

⁶ FN's Barnekomité's generelle kommentar nr 12 (2009) Barns rett til å bli hørt

FNs barnekomité understreker i GC nr 7 at artikkel 12 gjelder både for yngre og eldre barn. Som rettighetshavere har selv de yngste barna rett til å gi uttrykk for sine oppfatninger, som bør tillegges “behørig vekt i samsvar med barnets alder og modenhet” (artikkel 12 nr. 1). Komiteen sier at de yngste barna foretar valg og formidler sine følelser, tanker og ønsker på forskjellige måter, lenge før de er i stand til å kommunisere via det talte eller skrevne språk.

Barneombudet stiller spørsmål ved om det er riktig å foreta et slikt inngrep på noen som verken kan gi uttrykk for sine meninger, eller eventuelt samtykke, på en verbal måte som voksne i barnets omgivelser har forutsetninger for å forstå.

Barns tanke-, samvittighets- og religionsfrihet – artikkel 14

I følge barnekonvensjonen har barn religionsfrihet. Dette er en klar og tydelig rettighet i barnekonvensjonens artikkel 14. Denne selvstendige retten til religion er viktig. Det å være omskåret kan derfor bety mye for barnet. Det kan vise tilhørighet til en religion og til en kultur. På en annen side kan barnets religionsfrihet tale for at det *ikke* skal påføres et manifestert religiøst uttrykk, som omskjæring kan sies å være, uten at det selv har samtykket til dette.

Barns rett til religionsfrihet følges opp av foreldrenes plikt og rett til å veilede sine barn i tråd med sin kulturelle eller religiøse overbevisning. Dette er en del av foreldreansvaret. Foreldrenes plikt og rett til veiledning står derfor sterkt, og det skal mye til for at staten kan gripe inn og begrense denne. I norsk lovverk er barn derfor ikke gitt full religionsfrihet før de er 15 år.

Det å omskjære sitt guttebarn på grunnlag av sin religiøse tro, kan ses på som en del av denne plikten og rettigheten. I tillegg har det vært en tradisjonsbundet praksis, primært i jødiske og muslimske trossamfunn, gjennom flere tusen år. Barneombudet kan derfor forstå at det har vært naturlig for foreldre i disse trossamfunn å videreføre denne praksisen. Dette er likevel ikke et tilstrekkelig argument for at praksisen bør opprettholdes, slik Ombudet ser det.

I tillegg til retten til religionsfrihet har barn også rettigheter som rett til beskyttelse mot vold, rett til utdanning og rett til å si sin mening og bli hørt. Staten har et ansvar for å sørge for at barns grunnleggende rettigheter blir oppfylt. Det er en del av foreldreansvaret å ha mulighet til å opplære og veilede sine barn i sin tro. Men foreldrenes veiledning må ikke gå på bekostning av barns grunnleggende rettigheter.

Barn har også rett til utøvelse av religion, og for mange barn kan det å ha blitt omskåret være viktig for å uttrykke sin tro og religiøse identitet. Barneombudet stiller likevel spørsmål ved om retten til å omskjære guttebarn som et ledd i foreldrenes veiledningsplikt- og rett, veier tyngre enn barnets rett til beskyttelse, rett til å si sin mening og bli hørt, og rett til å bli beskyttet mot tradisjonsbundet praksis, jf barnekonvensjonen?

Barneombudet kan ikke se at departementet har foretatt en slik vurdering.

Barneombudet vil, uavhengig av departementets manglende vurdering av dette, oppfordre voksne i de ulike trossamfunnene til å finne alternative og mindre inngripende måter å hjelpe barn til å uttrykke sin tilhørighet på. Vi vil støtte uttalelse til Rådet for legeetik, referert tidligere i dette høringssvaret, som oppfordrer religiøse ledere til å erstatte omskjæring med symbolske ritualer som ikke innebærer et kirurgisk inngrep⁷.

---

⁷ Tidsskrift for Den Norske Lægeforening, nr.25, 2001; 121

Helsemessig gevinster ved omskjæring?

Det er mye som tyder på at det er få eller ingen helsegevinster ved fjerne forhud, selv om det vil være fagfolk som fra tid til annen hevder noe annet⁸.

Det er dokumentert at omskårne gutter har redusert risiko for urinveisinfeksjon. Imidlertid får under to prosent av ikke-omskårne gutter urinveisinfeksjon og denne igjen kan lett kureres med antibiotika. Forebygging av urinveisinfeksjon er derfor i seg selv ikke noe argument for å omskjære gutter⁹.

I følge et informasjonshefte om omskjæring¹⁰, utgitt av svenske RFSU (Riksförbundet för seksuell opplysning), er hygiene et annet argument for omskjæring. Men i følge dette heftet behøver ikke en penis uten forhud være mer hygienisk enn en penis med forhud: Både glansen og urinrøret er mer utsatt for smuss og bakterieangrep når det ikke er noen forhud som beskytter det.

Verdens helseorganisasjons (WHO) har eksempelvis anbefalt omskjæring av gutter som ett av flere tiltak for å forebygge spredning av HIV, men vel og merke bare i de landene hvor HIV er et stort problem¹¹. Imidlertid anbefaler ikke norske myndigheter omskjæring for å forebygge HIV. Her anbefaler man isteden bruk av kondom. HIV er å regne som et problem, men ikke som et stort problem i Norge, sammenlignet med for eksempel den utbredelsen det har i Afrika, særlig sør for Sahara¹².

Selv om kvinner som er sammen med omskårne menn har lavere forekomst av livmorhalskreft¹³, og omskårne menn er bedre beskyttet mot HIV, er dette sykdommer som er knyttet til voksnes seksuelle atferd, og har følgelig ingenting med omskjæring av små guttebarn å gjøre. Hvis man bruker forebygging av disse sykdommene som et argument for omskjæring, mener Barneombudet at dette bør vente til gutten har nådd en alder hvor han selv kan ta denne avgjørelsen. For øvrig er dette sykdommer som kan forebygges på andre måter¹⁴. Kondom er allerede nevnt.

Hva skal aldersgrensen være?

Barneombudet har ikke tatt stilling til hvor den nedre aldersgrensen bør ligge, men har vurdert om den bør være 16 år, på linje med den helserettslige myndighetsalderen. Det kan også argumenteres for at aldersgrensen bør være 15 år, som er den alderen hvor barnet gis rett til å bestemme i religiøse forhold, jf lov om trdomssamfunn § 3.

Barneombudet mener imidlertid det er viktig at aldersgrensen ligger høyt, slik at barnet har en reell mulighet til å foreta en selvstendig vurdering.

Muslimske og jødiske trossamfunn

Den rituelle omskjæringen av gutter står for jødernes del omtalt i Det Gamle Testamentet, og for muslimene i de religiøse skriftene Hadith. Omskjæring er en tradisjon for å danne henholdsvis den jødiske identitet, og markere tilhørighet og utøvelse av den muslimske tro. Barneombudet vet at det innenfor jødedommen eksisterer troende som praktiserer Brit

---

⁸ Eks Kirchner, Rolf i kronikken "Fremmer folkehelsen" i Aftenposten

<http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/article4112786.ece>

⁹ <http://tinyurl.com/3hnoftk>

¹⁰ <http://tinyurl.com/3hgk7me>

¹¹ <http://www.who.int/hiv/topics/malecircumcision/en/index.html>

¹² <http://no.wikipedia.org/wiki/HIV>

¹³ <http://tinyurl.com/3hnoftk>

¹⁴ <http://tinyurl.com/3hnoftk>

Shalom¹⁵ som en navneseremoni og et alternativ til omskjæring. Like fullt er det heller ikke slik at man ikke er en rett-troende muslim hvis man ikke omskjærer sine guttebarn, hvis Barneombudet har forstått det rett. Dette har vi fått opplyst i samtale med muslimer av ulik alder, og vi leser det også i diskusjoner på forskjellige muslimske nettsamfunn¹⁶.

Barneombudet vil derfor gjenta det vi har skrevet tidligere om å oppfordre voksne i de ulike trossamfunnene til å finne alternative og mindre inngripende måter å hjelpe barn til å uttrykke sin religionstilhørighet på.

Oppsummering

Barneombudet har i dette høringssvaret vurdert foreldreansvaret opp mot barns rett til beskyttelse og til å bestemme over egen kropp. Vi mener at **artikkel 24 3** om barns rett til å bli beskyttet mot en tradisjonsbundet praksis, understøtter at guttebarn bør beskyttes mot omskjæring til de har blitt så store at de kan ta denne avgjørelsen på et selvstendig grunnlag. Vi har også problematisert **artikkel 3** om barnets beste, og stilt spørsmål ved om det er til barnets beste at det blir omskåret. Under diskusjonen av **artikkel 12** stilte vi spørsmål ved om det er riktig å foreta et slikt inngrep på noen som verken kan gi uttrykk for sine meninger, eller gi et informert samtykke.

Å forstå omskjæring av guttebarn som en del av foreldrenes plikt og rett innenfor religionsveiledning, jf **artikkel 14** om barns tanke-, samvittighets- og religionsfrihet, kan være å trekke rettighetene til foreldrene lengre enn barnets rettigheter. Barneombudet stiller derfor spørsmål ved om foreldre avgjørelse om omskjæring kan være i uoverensstemmelse med barnets øvrige rettigheter, slik disse er nedfelt i barnekonvensjonen.

Barneombudets standpunkt: Innfør en nedre aldersgrense som beskytter barna

Barneombudet holdning er at guttebarn ikke skal kunne omskjæres før de selv har mulighet til å gi et reelt samtykke til inngrepet. Barneombudet mener en nedre aldersgrense er veien å gå hvis man virkelig har til hensikt å beskytte guttebarna.

I stedet for å lovregulere det Barneombudet mener er en krenkelse av barnets rett til å bestemme over egen kropp, bør Helse- og omsorgsdepartementet sette en nedre aldersgrense på omskjæring av gutter. Ombudet mener departementet omgår en diskusjon knyttet til barnets rettigheter jf barnekonvensjonen, når det i stedet for å diskutere aldersgrense eller eventuelt forbud, presenterer et lovforslag som regulerer denne praksisen.

Barneombudet har ikke tatt stilling til hvor den nedre aldersgrensen bør ligge, men foreslår enten 15 eller 16 år.

Forslaget om å lovregulere rituell omskjæring av guttebarn

Barneombudet kan bare støtte en lovregulering av omskjæring hvis myndighetene ikke klarer å etablere en nedre aldersgrense. Hvis det fortsatt skal være lov å omskjære små guttebarn, er det naturligvis myndighetenes ansvar å beskytte barnet mot å lide unødvendig overlast, både under og i etterkant av et slikt uopprettelig inngrep.

---

¹⁵ [http://en.wikipedia.org/wiki/Brit_shalom_\(naming_ceremony\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Brit_shalom_(naming_ceremony))

¹⁶ To eksempler: <http://www.koranen.no/artikkel.php?id=551> og http://www.islam.no/forum/forum_posts.asp?TID=15387

Hvis myndighetene får etablert en nedre aldersgrense på 15 eller 16 år, er det også myndighetenes ansvar at de gutter som lar seg omskjære har et forsvarlig tilbud. Hvor, av hvem og til hvilken bekostning dette skal gjøres, må helsemyndighetene komme tilbake til i et nytt lovforslag.

Med vennlig hilsen

Reidar Hjermann
barneombud

Tone Viljugrein
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk, og har derfor ingen underskrift.

Kopi:
Det Mosaiske Trossamfund
Islamsk Råd Norge